

LAUGENE EFTER REFORMATIONEN

opførsel under samlingerne; de maa ikke bruke kniv, ikke skjælde hinanden ut eller ødelægge hinandens arbeide. En laugsmesters søn eller datter har ret til „at nyde halvt Laug“ om de efter en foretagen prøve viser sig at duge til det. Enken kan sitte med verkstedet et aar, men ellers har ikke kvinder adgang til lauset. Ved en mesters død er samtlige brødre og søstre forpligtet til at følge til graven og ellers være behjælpelige. Læredrengen maa betale en tønde norsk øl og to skilling for sin lære, og baade drengen og svenden er forpligtet til, saafremt de kommer fra en laugsby, at fremvise lærebrev og „pasbord“. Laugsmestrene maa ikke baktale sine kolleger slik at det kan gaa ut over vedkommendes gode navn og rygte eller ha skadelige følger for hans virksomhet.

„Laugsdrik“ skal avholdes fem gange om aaret, nemlig hellig tre kongersdag, ved fastelavnstider, St. Valborgsdag, omkring St. Hans samt ved Michaeli tider om høsten. Lauget kan ogsaa motta gjester, som vedkommende mester der har indbudt dem, maa gaa god for; til gjengjæld garanterer lauset hans sikkerhet. Indbyderen betaler for gjesten det som ved skjøn blir bestemt av otte mestre „eftersom øllet er godt og gjælder til“, og han maa ogsaa betale gjestens bod i tilfælde denne har forset sig. To søstre gjælder likt for en broder under disse omstændigheter. Det er skafferens pligt at aapne gildehusets dør i rette tid. Selvsagt er det forbudt svende og drenge at arbeide paa egen haand saavel i byen som paa landet; baade utføreren og bestilleren maa i tilfælde staa tilrette. Til gjengjæld maa ikke laugsmestrene ta for stor betaling. I laugshuset maa mestrene omgaaes ild og lys med forsigtighet og avholde sig fra at bande og sverge i utide. Sidste artikel har følgende fortiden karakteristiske indhold: „Hvilken